

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Marek Chrzanowski

Do druku nr 1144

Warszawa, 2017-01-09

DPP/WOP1/024/82/7/16/17/MS

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. Cz.

Data wpływu 10.01.2017r.

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 grudnia 2016 r. (znak GMS-WP-173-374/16), przy którym przekazano w trybie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 174 z późn. zm.) poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (dalej: „projekt”), uprzejmie proszę o przyjęcie następującego stanowiska Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego do przedmiotowego projektu.

Przekazany projekt uwzględnia konieczność zmiany ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1450 z późn. zm., dalej „ustawa”, „ustawa o skok”) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 lipca 2015 r. sygn. akt K 41/12. Zmiany ustawy przewidziane w projekcie związane są z koniecznością zdefiniowania „małej kasy” celem odróżnienia tych podmiotów od pozostałych kas oraz zapewnieniem adekwatnej kontroli i nadzoru nad podmiotami spełniającymi tę definicję.

Kwestionowany przez TK art. 60 ustawy o skok w zakresie wskazanym w sentencji wyroku TK utraci moc obowiązującą z dniem 14 lutego 2017 r. W związku z tym wobec ryzyka wygaśnięcia z mocy prawa nadzoru KNF nad sektorem skok istnieje konieczność pilnej kontynuacji procesu legislacyjnego.

Sprawą kluczową jest obecnie wykonanie wyroku TK i dostosowanie brzmienia ustawy o skok w taki sposób, by była ona zgodna z Konstytucją RP. Przyjęcie przedstawionego projektu pozwoli na uniknięcie pozbawienia KNF podstaw prawnych do wykonywania nadzoru nad działalnością skok.

Niemniej jednak, ze względu na konieczność zapewnienia efektywnego nadzoru nad sektorem skok oraz bezpieczeństwa i stabilności jego podmiotów, warto wskazać na celowość podjęcie prac legislacyjnych, które pozwoliłyby na uwzględnienie poniższych uwag.

Należy ograniczyć wykonywanie przez „małe kasy” następujących rodzajów działalności, które ze względu na swój charakter generują podwyższone ryzyko:

- udzielanie kredytów wysokokwotowych (udzielanie jednemu członkowi kasy potyczek i kredytów na łączną kwotę powyżej 100 tys. zł) – w uzasadnieniu projektu wskazuje się, że „generalnie najmniejsze kasy nie są aktywne w segmencie kredytów wysokokwotowych”, zasadne wydaje się jednak zagwarantowanie ograniczenia działalności „małych kas” w tym segmencie poprzez odpowiednią ingerencję legislacyjną,
- *acquiring* (obsługa autoryzacji, przesyłanie do wydawcy karty płatniczej lub systemów płatności zleceń płatniczych płatnika lub akceptanta, mająca na celu przekazanie akceptantowi należnych mu środków, z wyłączeniem czynności polegających na jej rozliczaniu i rozrachunku w ramach systemu płatności, w rozumieniu ustawy o ostateczności rozrachunku).

W zakresie projektowanego ograniczenia wykorzystania przez „małe kasy” instytucji outsourcingu, pod roz wagę ustawodawcy poddać należy pozostawienie art. 9b ustawy o skok w niezmienionym brzmieniu, co zapewniłoby możliwość korzystania przez te podmioty z usług outsourcingowych w obszarach leżących poza sprzedażą produktów i pozwoliło m.in. na korzystanie przez nie z zewnętrznego wsparcia w obszarze systemów IT. Podejście takie uznać należy za uzasadnione z ostrożnościowego punktu widzenia, przy czym niezasadne jest w tym kontekście wyłączenie „małych kas” z możliwości korzystania z outsourcingu czynności faktycznych związanych z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy.

W ocenie KNF uzasadnione jest ograniczenie możliwości korzystania przez małe kasy z usług outsourcingowych, jednak wyłącznie w zakresie sprzedaży produktów, co zostałoby osiągnięte poprzez zmiany proponowane w art. 1 pkt 3 projektu.

Zastrzeżenia organu nadzoru nad rynkiem finansowym budzi także projektowana zmiana treści art. 67 ustawy o skok. Odnosząc się do proponowanej zmiany, należy podnieść, że proponowane brzmienie art. 67 ust. 2 ustawy ogranicza możliwość podjęcia przez KNF czynności nadzorczych w ramach nadzoru nad „małymi kasami” i w konsekwencji może prowadzić do odebrania KNF realnej możliwości sprawowania efektywnego nadzoru zgodnie z *Wytycznymi w zakresie wdrożenia podstawowych zasad efektywnego nadzoru do regulacji i nadzoru nad instytucjami dotyczące finansowego włączenia* opublikowanymi w dniu 27 września 2016 r. przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego.

Ustanowienie ograniczonego zamkniętego katalogu czynności nadzorczych, jakie mogą być podjęte przez KNF w ramach nadzoru nad „małymi kasami” uniemożliwi KNF adekwatne reagowanie na pojawiające się sygnały o możliwych nieprawidłowościach występujących w działalności kas. Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 67 ust. 2 ustawy, czynności nadzorcze KNF ograniczyłyby się bowiem do analizy wyników czynności kontrolnych

podjętych przez Kasę Krajową na podstawie art. 63 oraz kontroli metodyki i zasad tych czynności w zakresie ich efektywności i adekwatności (art. 68 ust. 2).

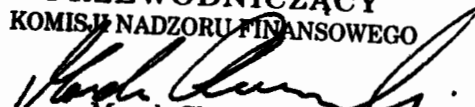
Należy podkreślić, że proponowane w ust. 2 rozwiązanie ogranicza zakres czynności kontrolnych podejmowanych wobec „małych kas”, gdyż kontrola w tych podmiotach nie uwzględniałaby części zakresu czynności wymienionych w art. 67 ustawy o skok, a jedynie zakres czynności kontrolnych wymieniony w art. 63 tej ustawy, tj. zgodność działalności kas z przepisami prawa oraz prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej.

W ocenie UKNF najkorzystniejsze z punktu widzenia sprawności funkcjonowania nad sektorem skok byłoby pozostawienie art. 67 ustawy o skok w niezmienionym brzmieniu, co jednak mogłoby w niewystarczającym stopniu realizować wyrok TK K 41/12. Niewątpliwie krokiem w dobrą stronę jest przyjęte w projektowanym art. 67 ust. 3 rozwiązanie, przewidujące możliwość podjęcia przez KNF czynności nadzorczych w przypadku zidentyfikowania istotnych nieprawidłowości w „małej kasie” lub gdyby Kasa Krajowa nie przeprowadziła czynności kontrolnych lub nie przekazała ich wyników. Umożliwia to podjęcie przez KNF czynności nadzorczych oraz pozwala na większą ich skuteczność i adekwatność czasową reakcji nadzorca na dostrzeżone nieprawidłowości w działaniu „małej kasy”. W tym zakresie jednak projekt posługuje się niedookreślonym terminem „istotne nieprawidłowości”, którego dookreślenie i stosowanie w praktyce nadzorczej może stwarzać istotne trudności.

Mając na względzie powyższe uwagi uznać należy, że możliwość przeprowadzania czynności kontrolnych w „małych kasach”, czego może wymagać potrzeba zapewnienia stabilnego i bezpiecznego funkcjonowania takiej kasy, pozostaje zaburzona, a wprowadzenie ograniczonego katalogu czynności nadzorczych, jakie mogą być podjęte przez KNF w ramach nadzoru nad „małymi kasami” mogłoby uniemożliwić KNF adekwatne reagowanie na pojawiające się sygnały o możliwych nieprawidłowościach występujących w działalności kas.

Proponowanie brzmienie art. 67 ust. 2 i 3 ustawy o skok nie rozstrzyga także jednoznacznie, na jakiej zasadzie miałyby się odbywać analiza wyników czynności kontrolnych przeprowadzonych przez Kasę Krajową. W szczególności treść ust. 2 nie rozstrzyga, czy KNF byłaby zobowiązana całkowicie respektować wyniki kontroli Kasy Krajowej, czy – w przypadku braku zgodności ze stanowiskiem przedstawionym przez Kasę Krajową – mogłaby przeprowadzić własne czynności nadzorcze (ust. 3 literalnie stanowi, że KNF może podjąć w ramach nadzoru czynności, o których mowa w ust. 1 wobec małych kas tylko w przypadkach, gdy KNF zidentyfikowałaby istotne nieprawidłowości w „małej kasie” lub gdyby Kasa Krajowa nie przeprowadziła czynności kontrolnych lub nie przekazała ich wyników).

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Marek Chrzanowski